

Kälarne **Nytt**

En tidning för Kälarnebygden årgång 16 nr 4
Aug 2020

Vilken sommar vi haft! Rekordvarmt i juni, blåst och regn i juli och nu i augusti lite mera växlande väder med både värme och regn.

Mycket har varit annorlunda den här sommaren. Inga kams-kalas, inga sommarfester, inga danser och kanske inte så många turister i våra bygder.

Redaktören 🍄

Mjösjö Gård

Vad är det som händer på Mjösjö gård? Jag tog kontakt med Hanne Danielsson som är nionde generation på gården. Hanne berättar att hon och hennes man nu startat verksamhet igen. De arrangerar konferenser, kurser, privata fester och aktiviteter. Man kommer även att kunna hyra hela anläggningen eller delar av den, t ex restaurangen, konferenslokalen, ridhuset eller stugorna. Det går att diskutera olika upplägg med Mjösjö gård. För mer information kan man gå in på deras hemsida

www.mjosjogard.se, Instagram @mjosjo.gard eller Facebook @mjosjogard

Redaktören 🍄

Denna tidning sponsras av Annelie Perman.

Skräpplockning - huga.

Det var den 19 maj och dags för skolans årliga skräpplockardag. Dagen inleddes med en film om sopor. Den innehöll förfärande fakta: det tar 10 till 20 år för en plastpåse, som kastats i naturen, att brytas ned. Det tar 1 till 5 år för en cigarettfimp, 20 till 25 år för ett tuggummi, 200 år för en aluminiumburk, nästan 450 år för en PET-flaska och lika länge för en blöja. För att inte tala om fiskelinor, som det tar naturen hela 600 år att bryta ned. Och när man tvättar en fleecetröja kan den släppa ifrån sig 250 000 plastpartiklar som är så jättejättesmå att de inte kan fångas upp i reningsverken utan går raka spåret ut i vattendragen där fiskarna får i sig dem.

Därefter bjöd kommunen barnen på varmkorv. Sen var det dags att ge sig ut på skräppjakt. Jag hade av ödets nyck för första gången engagerats i detta evenemang och tilldelats klass 1 och 2, som i sin tur hade tilldelats skolområdet från järnvägen i väster till Södervägen i öster och busshållplatsen och Oskarsparken i söder till nånstans bortanför gungorna och den gamla Röda skolan i norr. I ett huj hade barnen spritt ut sig över området, utrustade med soppåsar märkta med plast, papper, metall, glas och brännbart.

Jag tänkte att de kommer väl snart tillbaka med ganska så tomma påsar, för vem slänger väl skräp på ett område runt en skola där man vet att skolbarn leker och springer och kryper och gräver i sanden och ramlar och tumlar om på marken? Det dröjde dock inte länge så såg jag barnen gå framstupa med näsorna i marken och plocka upp saker som de lade i soppåsarna. I ett hörn av en av skolbyggnaderna fanns ett litet grunt brunnsliknande hål. Någon hade lyft av järnlocket till hålet och släppt ned något glasföremål som gått i bitar. En liten flicka plockade försiktigt upp glasbitar. När glaset var upplockat sa den lilla flickan om och om igen: "Tänk om något djur trampat där. Tänk om något djur trampat där." Det var hjärtskärande att höra.

Sen var det fimpar. Massor med fimpar. Så småningom kom barnen in på något som jag antar är en allmänning (eller kanske en avstjälningsplats?). Där låg den gamla färgflagnade hockeysargen, delar av fordon och "allt förbajjat", som min gamle bilmekaniker brukade uttrycka sig. "Så mycket skräp!" ropade barnen och trängde oförväget in bland all bråte. "Ni behöver inte städa där. Det är bara för mycket skräp!" ropade jag.

”Och dom som har skräpat ner där kommer säkert och städar upp.” Ja, man måste ju försöka låta lite positiv när man har med barn att göra. Barnen ville inte sluta städa. Inget lämnades åt slumpen. Ibland uppstod små diskussioner om huruvida ett visst skräp, förvandlat till oigenkännlighet av tidens tand och ett tufft uteliggarliv, skulle läggas i den ena eller andra soppåsen.

En grupp barn hade hittat en massa skräp under bron till ingången i ett av skolhusen. De låg på backen och försökte peta fram plastpåsar, plastflaskor o s v med pinnar de hade hittat. Det var dags att äta lunch men barnen gav sig inte förrän de hade städat upp allt. Soppåsarna hade nu blivit proppfulla och tunga att bära.

Alla påsar samlades framför ett av skolhusen tillsammans med all bråte barnen hade burit dit, som inte fick plats i soppåsarna. Anblicken av skolhuset förde tankarna till de förmodligen asiatiska kåkbyggnader, till hälften begravda i sopberg, som vi hade sett på sopfilmen.

Efter skräpplockningen var det dags för lunch och på eftermiddagen bjöd kommunen på glass. Och jag kan då intyga att barnen verkligen var värda både varmkorven och glassen.

Alla borde få se med vilken iver, vilket engagemang och vilken noggrannhet som barnen sprang runt med soppåsarna, från början fladdrande i vinddraget men med tiden fullare och fullare och tyngre och tyngre, och samlade ihop allt som hade slängts. Den som har sett det kan helt enkelt inte längre kasta skräp på backen och i naturen.

Jag har en dröm. När det är dags för nästa års skräpplockardag, tänk om barnen då kom tillbaka med tomma soppåsar och sa: ”Vi hittade inget skräp. Vi hittade bara en massa tussilago och snödroppar, vitsippor och blåsippor.”

Barn är värda att få plocka vårblommor (inte fridlysta förstås) när det är vår – inte plastpåsar, plastflaskor, glasbitar, cigarettfimpar och hopknycklade ölburkar.

En stor eloge till eleverna i ett-tvåan och till alla de andra barnen för Er fina insats på skräpplockardagen

från en av dem som har förmånen att få jobba på Er skola! 🍄

Mona Brink, diakon i Håsjö pastorat.

Från och med den 15 juni är Mona Brink från Borgvattnet diakon i Håsjö pastorat, dvs Borgvattnets, Hällesjö-Håsjö och Stuguns församlingar. Hon ska arbeta 50% inom Håsjö pastorat och den andra halvan av tjänsten köper Ragunda-Fors pastorat.

Mona vigdes den 14 juni till diakon i Härnösands domkyrka av biskop Eva Nordung Byström.

Vad gör en diakon?

Diakonen har ansvarar för det sociala arbetet i församlingen. Arbetet kan vara att leda ideella grupper, samordna aktiviteter med församling och föreningar i syfte att öka gemenskap och

skapa större sociala nätverk för alla som bor, verkar och lever i församlingen.

Diakonen kan ansvara för andakter, andlig vägledning, sorgegrupp när du mist en anhörig, besöksgrupper, träffar med småbarnsföräldrar och skolbarn, delta i konfirmationsutbildning, göra hembesök samt erbjuda stödsamtal.

Diakonen kan också hjälpa till i kontakter med myndigheter, t ex socialtjänsten, sjukhus, arbetsförmedling och försäkringskassa. Diakonen har särskild tystnadsplikt.

Vi hälsar Mona varmt välkommen i bygden och hoppas att hennes arbete ska bli till glädje för många.

Redaktören (tillika ordförande i kyrkofullmäktige i Håsjö pastorat) 🍄

KIK 100 år

Med anledning av KIK:s 100-årsjubileum har jag skrivit en historik på 30 sidor. Har utgetts som nr 2020:2 av skriften Idrottsminnen. Nu återstår knappt 20 ex som kan köpas på Torgnys Radio TV för 50:-. *Peter Frändén* 🍄

En författare - en ny bok

Maith Håkansson, Fureteventura, Stockholm, Ösjön...

Det är sommar och då är Maith och hennes sambo Jarle hemma i Ösjön. Maith vill återvända till sitt barndomshem varje sommar för att odla, vandra och skriva. När jag åker förbi Maiths gård är det alltid full verksamhet; skötsel av tomater i växthus, rensning av rabatter och grönsaksland, klippning av gräs m m.

Maith och Jarle bor i Stockholm, utom på vintern då de bor på Fuerteventura och på sommaren då de bor i Ösjön. Jag tycker det säger en hel del om Maith, hon gillar att resa.

Maith har skrivit 15 böcker, till stor del reseskildringar, men också en fin bok om sin pappa Hugo Håkansson. Boken heter "Hugo - ett människoliv" (1996). Maith utbildade sig till språklärare, men har också arbetat på tidningen Skolvärlden och för SIDA.

Jag frågar Maith om hon har någon ny bok på gång och hon berättar att hon håller på med en bok om Fuerteventura. Det är en fördjupning av det hon skrev om ön i boken "Kanarieöarna: åtta öar - åtta världar" (2006). Hon håller nu på med bildredigering för den nya boken. Det är ännu inte bestämt när boken ska komma ut, men det blir troligtvis under 2021.

Maiths senaste utgivna bok heter "Kap Verde: Guds smulor i Atlanten" (2016).

Redaktören 🍄

Väg 717 Ansjö-Dragsjön

Den här vägen har under många år varit sämre, ja jag skriver sämre, för det är väldigt länge sedan den var bra. Vi som bor längs vägen har genom åren haft många kontakter med ansvariga på olika nivå inom Trafikverket för att förmå dem att göra något åt vägen, men vi har alltid fått besked att det inte finns pengar, att det är en annan budget osv.

Så äntligen, för två år sedan var det meningen att vägen skulle börja rustas upp, men det blev inget av det då heller. Men förra sommaren påbörjades arbetet och de hann fram till korsningen Albacken-Storåsen innan vintern kom och sedan har det inte hänt något. Tord Fagerberg i Vallsjön ringde mig för att höra om jag haft någon kontakt med Karin Netterman på Trafikverket för att höra vad som hänt och jag svarade att jag inte kommit till skott. Tord var lite orolig att de avsatta medlen för upprustning inte fanns kvar och vill veta hur det är. Då ringer jag, sa Tord och bara en stund senare ringde han mig igen för att berätta att han varit i kontakt med Karin Netterman.

Hon försäkrade att pengarna låg kvar, men att det för tillfället saknas resurser för att utföra arbetet. Det är nu bestämt att de startar till våren och börjar då med sträckan från Albacken-Storåsen-korsningen upp till Storåsen och Hucksjöåsen (väg 718). Sedan fortsätter de med väg 717 ner till korsningen i Dragsjön. De kommer att lägga nytt material på vägen, cirka 240 ton/km, men där bärlagret behöver förstärkas kan det bli upp till 400 ton/km. Nu ser vi fram emot nästa vår med vägarbete igen, men det kan vi stå ut med om vi får bättre väg.

Redaktören 🍄

Så här såg vägen ut i Ösjön för några år sedan och den har inte blivit bättre!

Några korta berättelser från skogen nedtecknade av Hans-Erik Nilsson

Det var en tjärbrännare i trakten av Hällsjömon. Viktor Olsson och Arvid Lindstein hade varit dit och köpt tjära. Arvid bar en kruka i en mes på ryggen. Det var innan det fanns någon bilväg. Det blev varmt och Arvid blev törstig, vid en kallkälla lade han sig ner och drack!! Locket i krukan gick upp och han fick tjära ("tjärre") över hela huvet.

Berättare Viktor Olsson

Det var 1943. Valfrid Nilsson och Annershans Johan skulle köra kolved på Norråmarken. Det var så pass långt, ca 1 mil, så mitt på dagen gjorde dom en längre rast så att hästarna fick äta en stund.

Nu hade Johan köpt en radio med ackumulator (rejåla don!) Nä! "Vi ska höre rapportan" sa Johan. Han vred på radion, just när dom sände klockspelet från

statshuset i Stockholm. Johan sa, tänk! vi sitter i Buråsen och kan höra klockspelet från statshuset. Det är ofattbart! En morgon stod en av hästarna med bakken ute. Stallet var byggt av rest timmer och hästen hade väl puttats till lite för hårt. Men, sa Johan, det var ju på hösten och det var ju inte så kallt och förresten det var inte så vidlyftigt det vi bodde i heller.

Berättare Valfrid Nilsson

Rune körde timmer åt Sandkvist i Västnede.

En kväll, Sandkvist stekte fläsk. Det var bra fart i spisen men dåligt med lyset. När fläsket var stekt tog han en burk med kokta bruna bönor och tömde i pannan, det blev ett väldans liv i stekpannan, det small och spratt, i den dåliga belysningen tog han fel på burk, i stället för bruna bönor hade han stjälpit i en burk med fruktkräm.

Berättare Rune Viklander

Vad händer med drivmedelsstation i Kälarne?

Enligt Michael Löfgren, ordförande i Kälarnebygdens förening, kommer Region Jämtland Härjedalen under september att besluta om stöd beviljas för projektet.

Redaktören 🍄

Tre Kälarneprofiler vinterfiskar

Från vänster Henry Kälarne, Fridolf Westman och Bertil Lydén. Henry, som föddes med efternamnet Johnsson, blev en mycket framstående löpare kring 1940. Han arbetade som dräng hos Fridolf, "Trollkarlen från Kälarne" och fick då möjlighet att träna löpning. Bertil hade radioaffär, först på Norrvägen senare i ett nu rivet hus mitt emot kiosken på Stationsvägen. Foto: Alexander Fröberg.

Peter Frändén

   Stöd bygdens tidning, bli sponsor!

Arbetet med tidningen KälarneNytt samt distributionen sker helt ideellt, men vi har kostnader för tryckning. För att hjälpa till kan vem som helst sponsra ett nummer av tidningen och få sitt namn eller företagets namn på första sidan som sponsor av tidningen. Kostnaden för att bli sponsor är 1500 kronor.

Hjälp bygden och hjälp oss att finansiera ett nummer av KälarneNytt!

Ring Oddbjörn Ericsson 070-364 81 05 eller maila biod.ericsson@telia.com

Michael Löfgren

Medlemsinfo Kälarnebygdens förening: Bankgiro 5404-9606

Genom att vara medlem stöder Du föreningens ambitioner att verka för en positiv utveckling för Kälarnebygdens invånare, företag och föreningar. För att bli medlem betalar Du/Ni en engångsinsats och en årlig medlemsavgift.

	Enskild	Familj	Förening	Företag
Insats (engångs-)	50 kr	100 kr	100 kr	500 kr
Årlig medlemsavgift	100 kr	100 kr	100 kr	200 kr

Annonspriser KälarneNytt:

Helsida 1000 kr, halvsida 500 kr, kvartssida 250 kr, tredjedels sida 330 kr

Se tidningsbilder i färg och läs KälarneNytt på kalarnenytt.se

Nästa nummer av KälarneNytt, nr 5-20 manusstopp 16/10, utkommer ca 25/10.

Redaktör Oddbjörn Ericsson, 070-364 81 05, biod.ericsson@telia.com

Ordförande i Kälarnebygdens förening: Michael Löfgren, 070-666 56 74
eller 0696-403 01 (hem), e-post michael.lofgren@poles.se